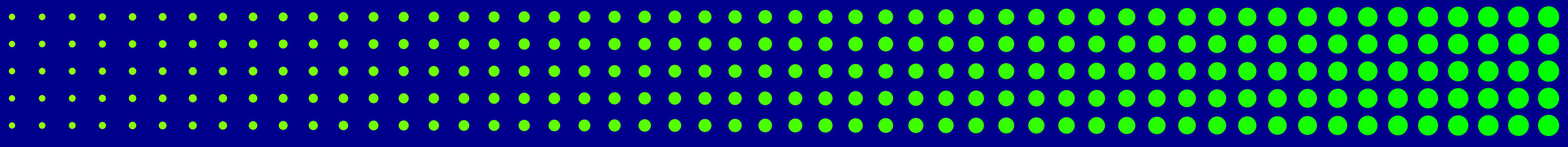

KNVB VEILIGHEIDSMONITOR

SEIZOEN 2023 /'24

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
SAMENVATTING	5
1 STADIONVERBODEN	6
1.1 ALGEMEEN	6
1.2 CIJFERS EN ONTWIKKELINGEN	7
2 TUCHTRECHTSPRAAK	11
2.1 TUCHTRECHTELIJKE SANCTIES	12
3 VEILIGHEIDSGEVOEL SUPPORTERS	13
4 GASTVRIJ EN VEILIG VOETBAL	15
4.1 ROADMAP GASTVRIJ EN VEILIG VOETBAL	15
4.2 VERSCHERPTE MAATREGELEN	16
4.3 IDENTITY BASED ACCESS	17
4.4 OPLEIDING SUPPORTERSCOÖRDINATOREN	18
4.5 ONS VOETBAL IS VAN IEDEREEN	18
4.6 VERSTERKEN VEILIGHEIDSORGANISATIES	19
4.7 LICENTIECONTROLE	19
4.8 SAFE STANDING	20

INLEIDING

Voetbal is meer dan een spel. Het brengt mensen samen, ongeacht kleur, klasse of karakter. We juichen samen, delen teleurstellingen en koesteren de mooiste momenten van spanning en overwinning. De passie die het voetbal zo bijzonder maakt, zit in de kleine verschillen tussen winst en verlies. Helaas zijn er ook mensen die de sport misbruiken om hun frustraties te uiten door geweld en vandalisme. Dit hoort absoluut niet bij voetbal. Geweld, zowel binnen als buiten het stadion, heeft geen plek in de sport waar saamhorigheid en respect centraal staan. Echte supporters keren zich tegen dit ongewenste gedrag, omdat zij weten dat voetbal draait om verbinding, vriendschap en sportiviteit.

Gelukkig overheerst het positieve. In kleedkamers, kantines en op het veld zie je de kracht van het voetbal. Voetbal is een van de weinige plekken in onze samenleving waar zoveel verschillende mensen elkaar ontmoeten en samen genieten van de grootste sport in Nederland.

Miljoenen mensen genieten van wedstrijden in de Eredivisie, de Keuken Kampioen Divisie, de TOTO KNVB Beker en de Azerion Vrouwen Eredivisie. Op de televisie en in de stadions. Zo werd in het seizoen 2023/'24 door 5,6 miljoen mensen een wedstrijd in de Eredivisie bezocht en door 2,3 miljoen mensen een wedstrijd in de Keuken Kampioen Divisie. Supportersonderzoeken van de KNVB laten al jaren zien dat de supporters die de Nederlandse voetbalstadions bezoeken zich bijna altijd veilig voelen. Supporters mogen vertrouwen op de inzet van vele professionals en vrijwilligers, die samen de wedstrijdorganisatie iedere keer weer mogelijk maken. De KNVB, ECV, CED, betaaldvoetbalorganisaties (BVO's), spelers, trainers, scheidsrechters, supporters, OM, politie, gemeentes, kabinet en ministeries werken daarom intensief samen.

De KNVB veiligheidsmonitor 2023/'24 blikt (cijfermatig) terug op het op de ontwikkelingen, gebeurtenissen en activiteiten die het afgelopen seizoen hebben plaatsgevonden. De veiligheidsmonitor geeft o.a. inzicht in het aantal opgelegde landelijke stadionverboden en cijfers met betrekking tot wanordelijkheden die hebben geleid tot acties vanuit de onafhankelijke tuchtorganen van de KNVB. Deze cijfers worden daarbij vergeleken met de voorgaande vijf (5) seizoenen.

De veiligheidsmonitor geeft, naast cijfermatig inzicht, ook duiding ten aanzien van het huidige veiligheidslandschap binnen het betaalde voetbal.

Alle cijfers hebben betrekking op de wedstrijden die plaatsvonden in de alle competities zoals genoemd in onderstaande tabel:

SEIZOEN 2023/'24	AANTAL WEDSTRIJDEN
Eredivisie	309
Keuken Kampioen Divisie	382
TOTO KNVB Bekerwedstrijden	109
Play-offs Europees voetbal	3
Play-offs promotie/degradatie	12
Johan Cruijff Schaal	1
TOTAAL	816

Opmerking: Bij wedstrijden van het Nederlands Elftal zijn er in totaal achttien (18) stadionverboden opgelegd. Deze landelijke stadionverboden zijn opgenomen in het totaal, maar de wedstrijden worden niet individueel genoemd in bovenstaand overzicht, aangezien dit in voorgaande jaren niet als zodanig is geregistreerd. Hetzelfde is van toepassing op Europese wedstrijden van Nederlandse BVO's.

SAMENVATTING

Het seizoen 2023/'24 omvat voor de veiligheidsmonitor de wedstrijden van de Eredivisie, Keuken Kampioen Divisie, TOTO KNVB Bekerwedstrijden, Play-off wedstrijden voor Europees ticket en promotie/degradatie en tot slot de Johan Cruijff Schaal. In totaal gaat het om 816 wedstrijden.

Tijdens het seizoen 2023/'24 zijn er in totaal 1008 landelijke civielrechtelijke stadionverboden door de KNVB opgelegd.

De meest voorkomende incidenttypes zijn :

1. Openlijke geweldpleging: **158**
2. Bezit en/of voorhanden hebben en/of dragen van gezichtsbedekkende materialen: **128**
3. Bezit en/of voorhanden hebben en/of afsteken van vuurwerk: **110**

Deze cijfers geven een duidelijk beeld van de aard van de overtredingen in het afgelopen seizoen. Een opvallende stijging ten opzichte van voorgaande seizoenen is het bezit en/of voorhanden hebben en/of dragen van gezichtsbedekkende materialen (vaak een poging om onherkenbaar te blijven tijdens incidenten).

Een positieve ontwikkeling is de forse daling in het aantal incidenten waarbij voorwerpen op het veld zijn gegooid. Dit is zichtbaar in de afname van het aantal wedstrijden dat tijdelijk of definitief is stilgelegd en in aantal stadionverboden dat hiervoor is opgelegd: van 242 in het seizoen 2022/'23 naar 99 in het afgelopen seizoen, een daling van ruim 59%. Dit laat zien dat de genomen maatregelen met betrekking tot de preventie en handhaving rondom het gooien van voorwerpen, effectief zijn geweest.

De onafhankelijke aanklager betaald voetbal heeft gedurende dit seizoen 150 keer een (voor)onderzoek ingesteld naar wanordelijkheden die (zouden) hebben plaatsgevonden. Dit aantal ligt lager dan vorig seizoen (169).

Hoewel deze cijfers overwegend positief zijn, blijft het waarborgen van de veiligheid rondom voetbalwedstrijden een voortdurende uitdaging. De complexiteit van het organiseren van veilige en gastvrije wedstrijden vraagt om inspanningen van alle betrokken partijen, waarbij eenieder zijn/haar verantwoordelijkheid moet blijven nemen rondom de wedstrijdorganisatie. Dit betekent voortdurende monitoring van veiligheidsrisico's, effectieve communicatie, strikte handhaving bij wanordelijkheden en belonen bij positief gedrag.

Door deze brede samenwerking voort te zetten en verder te intensiveren, kunnen we de positieve trend versterken en nieuwe uitdagingen op het gebied van voetbalveiligheid effectief aanpakken, met als doel een gastvrije en veilige wedstrijdbeleving voor iedereen.

1. STADIONVERBODEN

1.1 ALGEMEEN

In Nederland kennen we twee soorten landelijke stadionverboden:

- Strafrechtelijke stadionverboden, die worden opgelegd door de rechter;
- Civielrechtelijke stadionverboden die door de KNVB worden opgelegd.

De Nederlandse mogelijkheid tot het opleggen van civielrechtelijke stadionverboden is uniek in Europa en de wereld. In verreweg de meeste landen is een stringent overheidssysteem van uitsluiting via het straf- en/of bestuursrecht van kracht.

In Nederland zijn de civielrechtelijke stadionverboden de meest voorkomende stadionverboden. Vanwege het beperkte aandeel strafrechtelijke stadionverboden wordt hieronder enkel ingegaan op het civielrechtelijke landelijke stadionverbod van de KNVB.

De KNVB kan een landelijk civielrechtelijk stadionverbod opleggen op basis van een melding van het Openbaar Ministerie (hierna: OM) of van een BVO. Dit kan op grond van de KNVB Standaardvoorwaarden of op basis van de volmacht die de BVO's aan de KNVB hebben gegeven. In reikwijdte en boete zijn er verschillen tussen beide gronden. Voor beide gronden wordt de Richtlijn termijn stadionverbod gebruikt.

STANDAARDVOORWAARDEN

Een stadionverbod op grond van de Standaardvoorwaarden kan in beginsel alleen worden opgelegd als het een overtreding betreft bij of in de directe omgeving van een voetbalevenement (bijvoorbeeld het stadion waar een wedstrijd wordt gespeeld) en door iemand die bijvoorbeeld in het bezit is van een toegangs- of seizoenskaart. Bij overtreding van de Standaardvoorwaarden kan de KNVB een stadionverbod opleggen. Meldingen voor een stadionverbod op basis van de Standaardvoorwaarden kunnen zowel door de BVO en KNVB als door het OM worden gedaan.

REIKWIJDTE EN SANCTIE

Een stadionverbod op basis van de Standaardvoorwaarden is van kracht in of rond een stadion, vóór, tijdens of na afloop van een voetbalwedstrijd of voetbalevenement, met bijbehorende gebouwen en terreinen (ook toegangen en toegangswegen) waar de voetbalwedstrijd of het voetbalevenement wordt gehouden, waaraan een BVO of een vertegenwoordigend elftal van de KNVB deelneemt.

De termijn van een stadionverbod wordt bepaald o.b.v. de Richtlijn termijn stadionverbod van de KNVB. Daarnaast wordt bij gedragingen vanaf 12 maanden een geldboete opgelegd.

VOLMACHT

De KNVB kan ook een stadionverbod opleggen op basis van de volmacht die de BVO's op grond van hun huisrecht aan de KNVB hebben gegeven. Kort gezegd houdt een stadionverbod op basis van de volmacht in dat iemand die zich (ver) buiten het stadion schuldig maakt aan voetbalgerelateerd wangedrag, niet welkom is in de stadions van alle BVO's. Het in het bezit hebben van een toegangs- of een seizoenkaart is hiervoor niet noodzakelijk. Meldingen voor een stadionverbod op basis van de volmacht worden veelal door het OM aan de KNVB gedaan. De KNVB heeft vervolgens de plicht om te toetsen of deze melding volgens juridische maatstaven voetbalgerelateerd is.

REIKWIJDTE EN SANCTIE

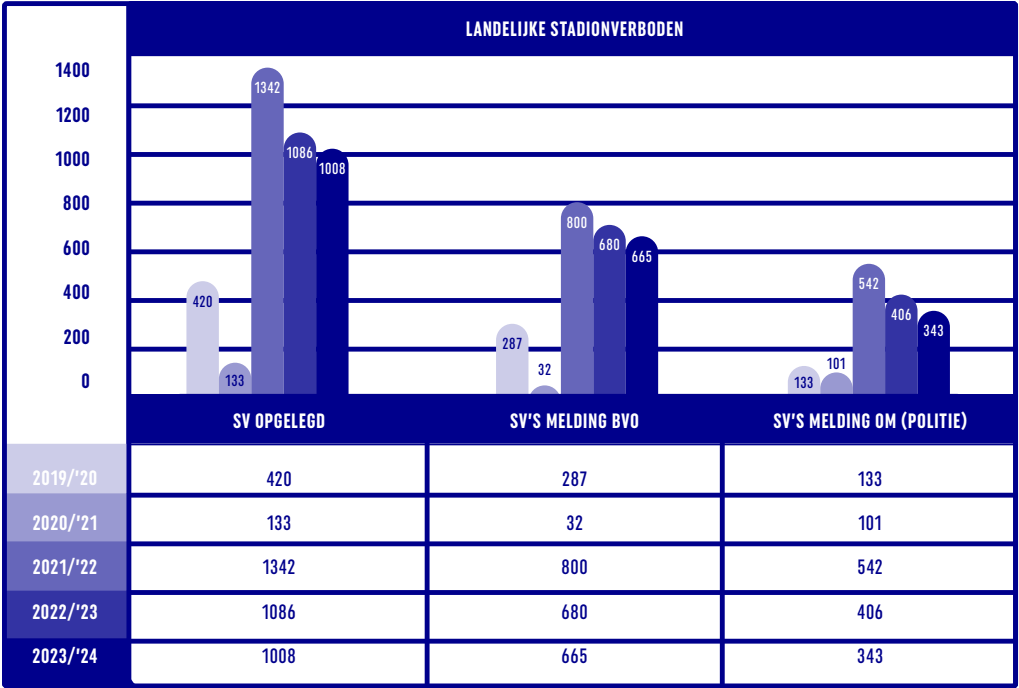
De reikwijdte van het stadionverbod op basis van de volmacht is beperkt. Het stadionverbod is enkel van kracht in een Nederlands stadion (private terrein) vóór, tijdens of na afloop van een voetbalwedstrijd of voetbalevenement waaraan een BVO of vertegenwoordigend elftal van de KNVB deelneemt.

Ook wanneer er sprake is van een stadionverbod op basis van de volmacht wordt de Richtlijn termijn stadionverbod gevolgd. In tegenstelling tot de standaardvoorwaarden kan er bij de volmacht in geen enkel geval een geldboete opgelegd worden door de KNVB, ook niet bij een overtreding van het stadionverbod.

In de praktijk wordt door BVO's ook gebruik gemaakt van een lokaal stadionverbod. In dat geval besluit een BVO zelfstandig tot het opleggen van een straf aan een supporter voor wangedrag. Een supporter is dan bijvoorbeeld een aantal wedstrijden niet welkom bij de BVO. Het is wenselijk dat de BVO de KNVB daarover informeert door een supporterstraject aan te maken in de Keten Voorziening Voetbal (KVV).

1.2 CIJFERS EN ONTWIKKELINGEN

In het seizoen 2023/'24 zijn er in totaal 1008 civielrechtelijke landelijke stadionverboden opgelegd. In onderstaande tabel is de ontwikkeling terug te zien van de afgelopen vijf (5) seizoenen:

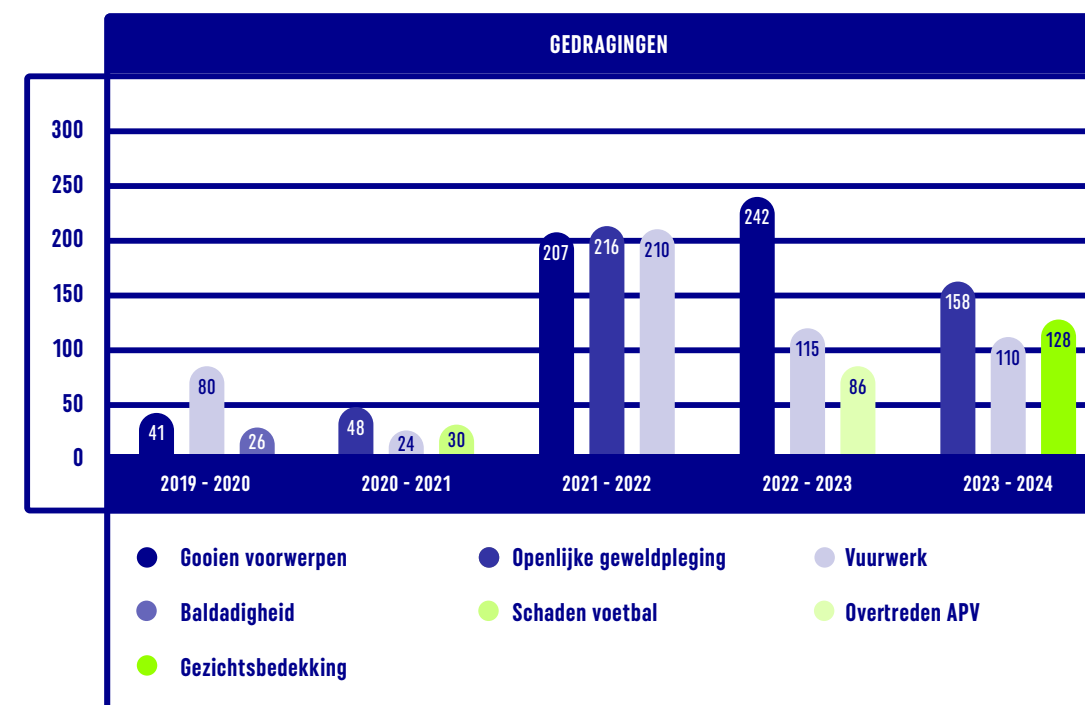

Gedurende het seizoen 2023/'24 zijn er nog 100 stadionverboden opgelegd voor gedragingen die in het seizoen 2022/'23 hebben plaatsgevonden. Deze personen zijn na 1 september 2023 aangemeld voor een landelijk stadionverbod. Het betreft 12 meldingen vanuit BVO's en 88 meldingen van het OM.

Dit betekent dat het totaal aantal opgelegde landelijke civielrechtelijke stadionverboden in het seizoen 2022/'23 is gestegen naar 1086. Dit hebben we aangepast in de tabellen.

In het algemeen fluctueert het aantal stadionverboden door de jaren heen, met een duidelijke piek na de coronaperiode, gevolgd door een trend van daling in de afgelopen twee (2) seizoenen. Dit is een positieve ontwikkeling en het resultaat van dadergerichte aanpak waarbij personen die zich misdragen nog sneller en effectiever worden aangepakt en gestraft.

Alle stadionverboden worden opgelegd conform de Richtlijn termijn stadionverbod. In deze richtlijn staat een veelvoud aan gedragingen opgenomen. Voor de volgende incidenten/gedragingen zijn afgelopen seizoen de meeste stadionverboden opgelegd:

Een opvallende stijging ten opzichte van voorgaande seizoenen is het bezit en/of voorhanden hebben en/of dragen van gezichtsbedekkende materialen (vaak een poging om onherkenbaar te blijven tijdens incidenten). Nog niet eerder werden er zoveel stadionverboden opgelegd voor deze gedraging.

Het dragen van gezichtsbedekkende materialen, waaronder bivakmutsen, is iets wat de laatste jaren veel te zien is en wat vaak een negatieve aanleiding heeft of doel dient.

Deze stijging heeft enerzijds te maken met een aantal grotere incidenten waarbij meerdere personen een landelijk stadionverbod opgelegd hebben gekregen voor deze gedraging, maar ook door de verhoogde pakkans vanwege betere camera's in de stadions. De BVO's zijn in staat om vanaf het moment van het incident terug te reageren tot het moment van binnenkomst waardoor het identificeren van personen die zich schuldig maken aan deze gedraging opgespoord en gestraft kunnen worden. Daarnaast is niet alleen het dragen van gezichtsbedekkende materialen, maar ook het bezit en/of voorhanden hebben al voldoende reden om een stadionverbod op te leggen.

AJAX – FEYENOORD

Tijdens en na afloop van de Klassieker tussen Ajax en Feyenoord van zondag 24 september 2023 werd, hebben zich een groot aantal ongeregeldeheden voorgedaan. De wedstrijd werd in 57e minuut definitief stilgelegd nadat er tot 2 keer toe vuurwerk op het speelveld werd gegooid.

Na het besluit om de wedstrijd definitief te staken duurde het niet lang voordat het buiten het stadion mis ging. Supporters bestormden met geweld de hoofdingang van de Johan Cruijff Arena en spelers en staf van beide clubs mochten voor hun eigen veiligheid de kleedkamers niet verlaten. Groepen supporters keerden zich buiten tegen de politie en ME en gooiden met zwaar vuurwerk en stenen. De ME greep in en voerde charges uit. Ook werd er traangas ingezet. Meerdere agenten raakten gewond. In totaal werden er 15 personen aangehouden.

De KNVB heeft, in goede samenwerking met Ajax en de politie, uiteindelijk 60 personen een landelijk stadionverbod opgelegd met termijnen variërend tussen de 18 en 48 maanden en een geldboete.

De termijn voor bezit en/of voorhanden hebben van gezichtsbedekkende materialen is vorig seizoen verhoogd in de Richtlijn termijn stadionverbod (van 6 naar 9 maanden) en meerdere gemeenten hebben deze gedraging ook opgenomen in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), zodat personen hier ook strafrechtelijk voor vervolgd kunnen worden.

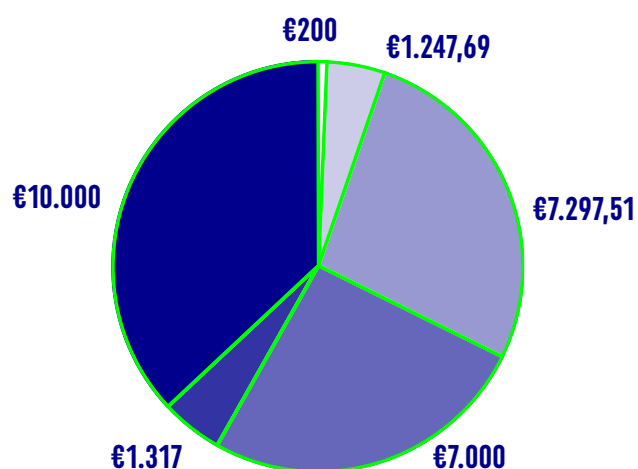
TASKFORCE

Het Taskforce ondersteuningsteam bij voetbalincidenten, die BVO's ondersteunen bij het bekijken van camerabeelden om daders op te sporen en bij het opmaken van dossiers na ongeregeldheden, is het afgelopen seizoen 29 keer ingezet en heeft 215 dossiers opgeleverd. Dit heeft geresulteerd in 166 landelijke stadionverboden.

Daarnaast is er ook juridische ondersteuning beschikbaar om de schade en/of boetes te verhalen op de supporters die hiervoor verantwoordelijk waren. Afgelopen seizoen is er met veel BVO's contact geweest over het aansprakelijk stellen van supporters naar aanleiding van wanordelijkheden en de daaruit ontstane schade(s). Dit heeft ertoe geleid dat uiteindelijk drie (3) BVO's van deze mogelijkheid gebruik hebben gemaakt.

In deze -in totaal- 6 verschillende zaken is er veel gecorrespondeerd met onder andere de betrokkenen zelf en/of met hun advocaten, dan wel gemachtigden. Alle 6 de zaken zijn succesvol afgerond, waarbij in totaal 20 supporters aansprakelijk zijn gesteld.

VERHAALDE SCHADE N.A.V. ONGEREGELDHEDEN

Totaal aansprakelijk gestelde supporters: 20
Totale schade: €27.162,21

In het verlengde hiervan is onlangs door de Rechtbank Noord-Nederland uitspraak gedaan in een door de Taskforce -namens de BVO- succesvol aangespannen rechtszaak tegen 5 personen. Hierin is door de rechtbank geoordeeld dat personen tevens (hoofdelijk) aansprakelijk kunnen worden gesteld voor een tuchtrechtelijke boete die door de KNVB aan een BVO is opgelegd voor het gedrag van haar supporters.

COMMISSIE STADIONVERBODEN

Wanneer de KNVB een landelijk stadionverbod en/of een geldboete heeft opgelegd, kan diegene beroep aantekenen bij de commissie stadionverboden. Het beroep heeft geen schorsende werking en laat de mogelijkheden om het geschil aan de burgerlijke rechter voor te leggen onverlet.

Het aantal personen dat in beroep is gegaan tegen een opgelegd stadionverbod was het afgelopen seizoen 273 en is daarmee vergelijkbaar met vorig seizoen. Het percentage personen die een stadionverbod opgelegd krijgt en in beroep gaat tegen de opgelegde sanctie bij de commissie stadionverboden, ligt daarmee tussen de 25-30%.

Het aantal zaken dat afgelopen seizoen door de commissie stadionverboden gehandhaafd is conform de Richtlijn termijn stadionverbod lag in het afgelopen seizoen op ongeveer 75%.

Naast handhaven/bevestigen kan de commissie stadionverboden een stadionverbod herzien (aanpassing termijn en/of boete), opheffen (bij gebrek aan bewijs/sepot/vrijspraak) of opschorten (in afwachting van aan te leveren stukken of strafrechtelijke vervolging).

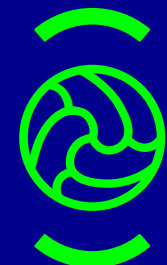
FC UTRECHT – GO AHEAD EAGLES

Op zondag 26 mei 2024 hebben er tijdens en na afloop van de wedstrijd FC Utrecht – Go Ahead Eagles een groot aantal incidenten in en buiten het stadion plaatsgevonden. De wedstrijd werd twee keer tijdelijk gestaakt: eerst omdat supporters van beide clubs vuurwerk naar elkaar gooiden, later omdat er massaal bekers op het veld werden gegooid door de aanhang van FC Utrecht. Meteen na de 2-1 nederlaag, waardoor FC Utrecht Europees voetbal misliep, betraden supporters van FC Utrecht het veld om bij het uitvak te komen. Vervolgens zocht een groot aantal supporters buiten het stadion de confrontatie met de ME. Hierbij werden er met o.a. ijzeren staven, stenen en fietsen gegooid. De politie loste waarschuwingsschoten, twee agenten raakten gewond en twee supporters werden aangehouden.

Voor de Utrechtse burgemeester Sharon Dijksma waren de rellen reden om bij de eerste thuiswedstrijd in het nieuwe seizoen geen supporters toe te laten. Zij sprak van "excessief, agressief geweld tegen de politie".

De politie startte na de wedstrijd een grootschalig onderzoek en deelde beelden van verdachten in Opsporing Verzocht. Dit resulteerde in meerdere aanhoudingen.

Dankzij intensieve samenwerking tussen FC Utrecht en de politie werden een paar dagen later al ruim 30 lokale stadionverboden opgelegd. De KNVB heeft, in goede samenwerking met de club en de politie, uiteindelijk 59 personen een landelijk stadionverbod opgelegd. De duur van deze stadionverboden variëren van 18 maanden tot meerdere jaren met een geldboete.

2. TUCHTRECHT-SPRAAK

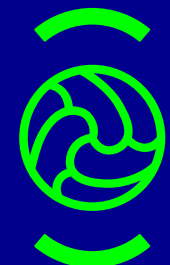
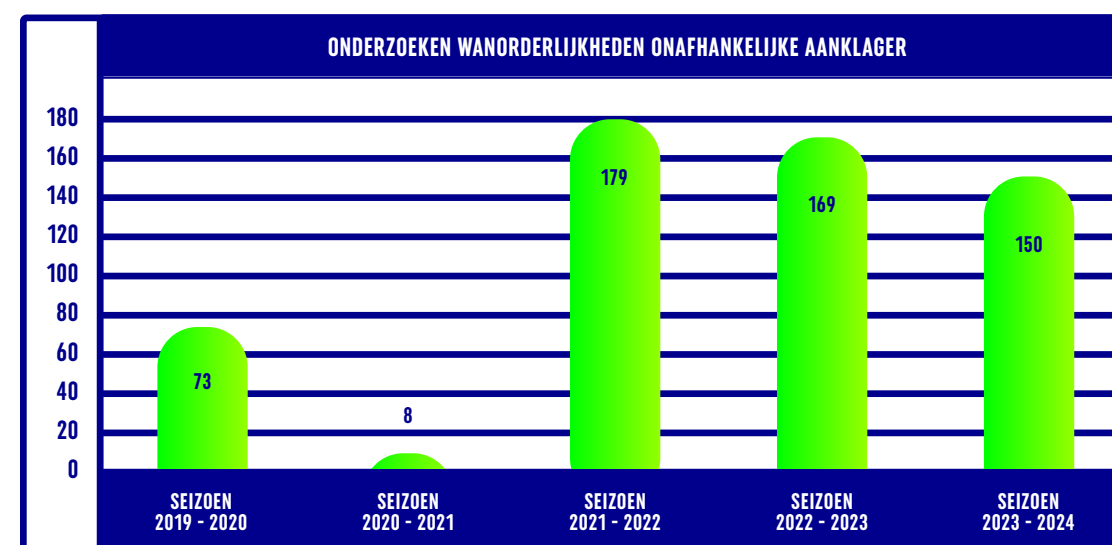
De BV0's zijn in beginsel tuchtrechtelijk verantwoordelijk voor wanordelijkheden die door hun aanhang worden gepleegd in en rondom stadions. Te denken valt daarbij aan vernielingen, kwetsende en racistische spreekkoren, het gooien van voorwerpen en het afsteken van vuurwerk. Alleen als een BV0 kan aantonen dat zij voor, tijdens en na een wedstrijd alle noodzakelijke maatregelen heeft getroffen om wanordelijkheden te voorkomen, tegen te gaan of schuldigen te identificeren, vervalt de tuchtrechtelijke aansprakelijkheid die verbonden is aan de verantwoordelijkheid van de BV0.

De onafhankelijke aanklager betaald voetbal (hierna: aanklager) stelt alleen een onderzoek in naar incidenten die bij een wedstrijd hebben plaatsgevonden. Het gooien van een enkel voorwerp waarbij de dader is achterhaald en bestraft of die ene afgestoken fakkel, zal in de regel niet tot een onderzoek leiden en staan dus ook niet in dit hoofdstuk vermeld.

Indien de aanklager na onderzoek van oordeel is dat een BV0 verantwoordelijk is voor betreffende wanordelijkheden, kan zij de BV0 een schikkingsvoorstel doen of de zaak direct voorleggen aan de onafhankelijke tuchtcommissie betaald voetbal. Indien een BV0 een schikkingsvoorstel van de aanklager niet accepteert, wordt de zaak eveneens behandeld door de tuchtcommissie. De strafkaart van een BV0 weegt mee bij het bepalen van de hoogte van eventuele sancties die door de onafhankelijke tuchtrechtelijke organen kunnen worden opgelegd.

VOORONDERZOEKEN EN ZAKEN

De aanklager heeft, zoals in onderstaand schema te lezen, in seizoen 2023/'24 in totaal 150 keer een (voor)onderzoek ingesteld naar wanordelijkheden die (zouden) hebben plaatsgevonden. In vergelijking met de voorafgaande (volledige) seizoenen is dit aantal lager.

Deze 150 zaken zijn naar aanleiding van 134 wedstrijden onderzocht. Eén wedstrijd kan tot twee zaken leiden: er kan een onderzoek ingesteld worden naar de thuis en/of uitspelende BVO.

Eén zaak kan uit meerdere wanordelijkheden/incidenten bestaan. Bijvoorbeeld: het gooien van vuurwerk richting het veld wordt als twee afzonderlijke incidenten geregistreerd: het afsteken van vuurwerk en het gooien van voorwerpen.

De 150 afzonderlijke zaken zijn door de tuchtrechtelijke organen van de KNVB in behandeling genomen. In bovenstaand overzicht is het aantal zaken inclusief de afwikkeling/afdoening ervan, te zien. Van de 150 in behandeling genomen zaken, heeft de aanklager 60 zaken geseponeerd (40 %). Reden voor een sepot kan zijn dat de BVO in de ogen van de aanklager, voldoende kan aantonen dat er voor, tijdens en na afloop van de wedstrijd genoeg is gedaan om zich te disculperen van strafvervolging. Het opleggen van een straf (stadionverbod) voor de degene die zich misdragen heeft is de meest zichtbare reden.

Daarnaast kan gebrek aan bewijs of een te geringe ernst van het incident voor de aanklager ook een reden zijn om een zaak te seponeren.

TOTAAL AANTAL WANORDELIJKHEDEN	AANTAL	SE POT	PERCENTAGE
SEIZOEN 2019/'20	73	37	51%
SEIZOEN 2020/'21	8	3	38%
SEIZOEN 2021/'22	179	58	32%
SEIZOEN 2022/'23	169	84	50%
SEIZOEN 2023/'24	150	60	40%

90 zaken resulteerden, na vooronderzoek, in een schikkingsvoorstel. Daarvan zijn er 81 door de BVO's geaccepteerd.

2.1 TUCHTRECHTELIJKE SANCTIES

In 76 gevallen is er een (voorwaardelijk) geldboete opgelegd aan een BVO. Aan negen (9) BVO's is over het seizoen 2023/'24 een straf opgelegd waarbij er geen supporters mee mochten naar een uitwedstrijd. Aan acht (8) BVO's is een straf van een thuiswedstrijd zonder een gedeelte van het publiek opgelegd. Aan vijf (5) BVO's is een voorwaardelijke (uit)wedstrijd zonder publiek opgelegd en in een aantal gevallen een berisping of een waarschuwend schrijven.

Vijf (5) BVO's moesten een plan van aanpak opstellen gericht op het voorkomen van wanordelijkheden.

Tuchtrechtelijk uitspraken worden gepubliceerd op de site van de KNVB¹.

¹<https://www.knvb.nl/tag/tuchtzaken>

3. VEILIGHEIDSGEVOEL SUPPORTERS

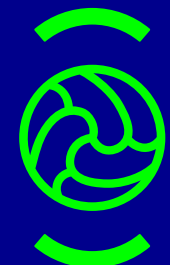
Uit het jaarlijkse KNVB Supportersonderzoek, die sinds het seizoen 2009/'10 wordt uitgezet door KNVB Expertise in samenwerking met de Eredivisie en Eerste Divisie én vele BVO's, blijkt dat supporters zich over het algemeen veilig voelen in de stadions in Nederland.

In dit onderzoek² werd gevraagd om het gevoel van veiligheid bij het bezoeken van wedstrijden in het betaalde voetbal te beoordelen met een cijfer. In de Eredivisie scoort dit onderdeel een **7,9** en in de Keuken Kampioen Divisie een **7,7**. In beide gevallen is dit gelijk ten opzicht van vorig seizoen. 83% van de supporters geeft aan zich (bijna) nooit onveilig te voelen.

De vriendelijkheid van stewards wordt in beide divisies met een ruime **7,6** beoordeeld. Ontvangst door stewards wordt in de Eredivisie beoordeeld met een 7,5 en in de Keuken Kampioen Divisie met een 7,4.

Als we kijken naar de redenen waarom supporters zich onveilig voelen in een stadion, dan worden het gooien van voorwerpen (44%), het illegaal afsteken van vuurwerk (43%) en de uiting van kwetsende spreekkoren (28%) als voornaamste redenen genoemd.

² totaal aantal respondenten: 24.941 (waarvan Eredivisie: 16.541 & KKD: 8.490)

SUPPORTERSONDERZOEK

SEIZOEN 2023/'24

Veiligheid & Gastvrijheid

16.090 supporters van hebben meegewerkt aan dit onderzoek

Eredivisie

Betrokkenheid van supporters bij de clubs

WEDSTRIJDBEZOEK

ALGEMEEN 7,7

Met 0,2 gedaald t.o.v. 2022/'23

VEILIGHEID 7,9

Gelijk aan de waardering in 2022/'23

GASTVRIJHEID 7,6

Met 0,1 gedaald t.o.v. 2021/'22 en 2022/'23

Draagt bij aan gevoel voor veiligheid

Stewards

54%

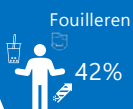
Politie

51%

Toegangscontrole

47%

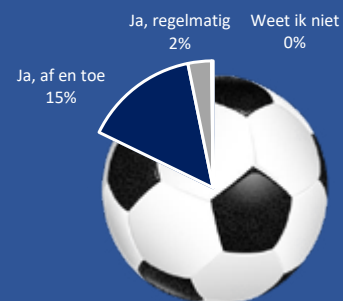

Fouilleren

42%

Zorgen over veiligheid

Gelijk gebleven aan 2022-'23

Getuige onveilige situatie in het huidige seizoen

2023/'24

Ja 54%
Weet ik niet (meer) 8%
Nee 37%

Ontvangst in het stadion door stewards

7,7 in 2022/'23

Vriendelijkheid van stewards

7,6

7,8 in 2022/'23

Draagt bij aan gevoel voor onveiligheid

Gooien van voorwerpen 46%

Het illegaal afsteken van vuurwerk 45%

Uiting van kwetsende spreekkoren 29%

SUPPORTERSONDERZOEK

SEIZOEN 2023/'24

Veiligheid & Gastvrijheid

8.474 supporters van hebben meegewerkt aan dit onderzoek

Keuken Kampioen Divisie

Betrokkenheid van supporters bij de clubs

WEDSTRIJDBEZOEK

ALGEMEEN 7,5

Met 0,2 gedaald t.o.v. 2022/'23

VEILIGHEID 7,7

Gelijk aan de waardering in 2022/'23

GASTVRIJHEID 7,4

Met 0,2 gedaald ten opzichte van 2022/'23

Draagt bij aan gevoel voor veiligheid

Stewards

49%

Politie

44%

Toegangscontrole

44%

Fouilleren

40%

Zorgen over veiligheid

Getuige onveilige situatie in het huidige seizoen

2023/'24

Nee (bijna) nooit 83%

Ja 22%
Weet ik niet (meer) 6%
Nee 72%

Ontvangst in het stadion door stewards

7,5 in 2022/'23

Vriendelijkheid van stewards

7,6

Gelijk aan 2022/'23

Draagt bij aan gevoel voor onveiligheid

Het illegaal afsteken van vuurwerk 38%

Gooien van voorwerpen 37%

Uiting van kwetsende spreekkoren 25%

4. GASTVRIJ EN VEILIG VOETBAL

De KNVB blijft zich met alle betrokken partijen volledig inzetten om het voetbal gastvrij en veilig te maken voor iedereen. Daarvoor worden nieuwe initiatieven ontplooid en ondersteund, terwijl de KNVB tegelijkertijd benadrukt dat er in Nederland al veel instrumenten voorhanden zijn om wangedrag tegen te gaan en te bestraffen. In dit hoofdstuk worden een aantal bestaande en nieuwe werkwijzen besproken, die bijdragen aan een gastvrije en veilige omgeving.

Al twee seizoenen nemen het aantal incidenten in het betaald voetbal langzaam maar zeker af. Mede dankzij de inzet van alle betrokken partijen gaat het de goede kant op, maar dat is niet altijd het beeld dat het grote publiek heeft. Geconstateerd is dat er soms een gebrek aan kennis is over de aanpak en specifieke onderdelen van de incidenten.

Daarom is besloten meer aandacht te besteden aan onze uitleg. Zo hebben we inmiddels verschillende explainer video's geproduceerd over zaken als de inzet van de BVO's, vuurwerk, spreekkoren, stadionverboden en de waarde van het voetbal voor de samenleving. Deze video's worden actief verspreid via online kanalen van de KNVB en staan verzameld op www.knvb.nl/gastvrijveiligvoetbal, zodat ook andere partijen deze kunnen gebruiken voor publicaties en presentaties.

De KNVB roept alle betrokken partijen op, om voldoende mensen en middelen beschikbaar te blijven maken om ons voetbal toegankelijk te houden voor iedereen. Aandacht voor de goedwillende supporters, aanpak op de overlastgevende nepsupporters.

4.1 ROADMAP GASTVRIJ EN VEILIG VOETBAL

In de 'Roadmap Gastvrij en Veilig Voetbal' worden de onderdelen van de gezamenlijke aanpak in beeld gebracht en voor de komende seizoenen bijgehouden. Voetbal is een teamsport en dat geldt ook buiten de lijnen. Samen richten deze partijen zich op één doel: dat echte voetballiefhebbers op een gastvrije en veilige manier in de stadions kunnen genieten van deze prachtige sport en dat relschoppers in beeld zijn, gepakt en gestraft worden.

De roadmap naar gastvrij en veilig voetbal voor het seizoen 2024/'25 telt in totaal 50 extra maatregelen. Het gaat om nieuwe onderdelen van de gezamenlijke aanpak van het betaald voetbal, de politie, OM, gemeentes, supportersverenigingen, kabinet en overheid.

De volledige versie van de roadmap, inclusief de 50 extra maatregelen, is te vinden op: <https://www.knvb.nl/downloads/bestand/28709/roadmapgvv20242025def>

Bij Heracles Almelo hebben ze al jaren de focus op een gastvrij en supportersvriendelijk ontvangst voor uitsupporters. Dit komt in een aantal aspecten tot uiting:

- Het logo van de bezoekende club hangt op de parkeerplaats bij aankomst van de supporters.
- Op de toegangspoorten zijn borden opgehangen waarin de uitsupporters welkom worden geheten en ze een aangenaam verblijf wordt toegewenst.
- De stewards zijn geselecteerd op hun gastvrijheid skills en heten de supporters dan ook van harte welkom.
- Bij binnenkomst staan er gratis verse broodjes en koffie/thee klaar.

Sinds de piek aan incidenten direct na de coronatijd is er op verschillende manieren ingegrepen, met name gericht op preventie en op een dadergerichte aanpak. Naast al deze veiligheidsmaatregelen is er met de roadmap nu ook aandacht voor een gastvrije ontvangst van (uit)supporters.

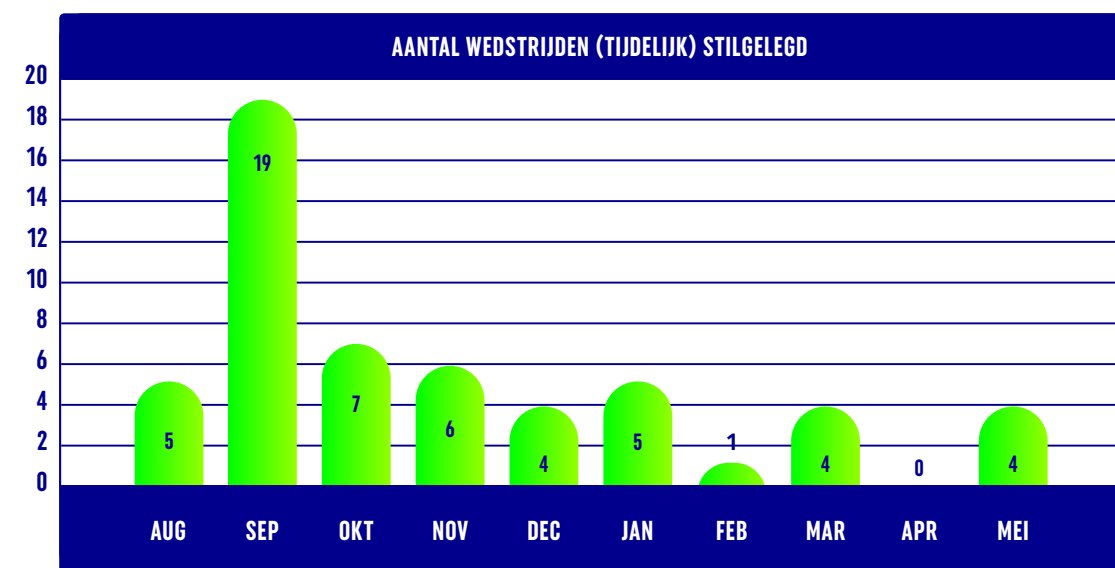
In seizoen 2023/'24 zijn er al verschillende clubs actief op dit vlak. Deze activiteiten worden gewaardeerd door supporters en lijken een positief effect op hun gedrag te hebben. Aan de hand van onder meer pilots wordt verder onderzocht of het stimuleren van goed gedrag bijdraagt aan een lager aantal incidenten. En daarmee tot minder inzet van betrokken partijen zoals de politie, OM en gemeentes.

4.2 AANGESCHERPTE MAATREGELEN

Sinds de invoering van de aangescherpte maatregelen op 6 april 2023 kan worden geconstateerd dat de hoeveelheid gegooide voorwerpen richting het speelveld fors is afgenomen.

Gedurende het seizoen 2023/'24 hebben deze aangescherpte maatregelen geleid tot:

- Wedstrijd stilgelegd: **55 keer**
- Wedstrijd tijdelijk stilgelegd: **52 keer**
- Wedstrijd definitief gestaakt: **3 keer**

In de tabel is een duidelijke afname te zien in het aantal incidenten waarbij wedstrijden tijdelijk werden stilgelegd of definitief gestaakt vanwege het gooien van voorwerpen op het veld. De piek van deze incidenten vond plaats in september 2023, maar na die maand is er een significante daling zichtbaar. Dit wijst op effectief genomen maatregelen en verandering in supportersgedrag.

AANGESCHERPTE MAATREGELEN SINDS 6 APRIL 2023

GOOIEN VAN VOORWERPEN

- Als voorwerpen op het veld worden gegooid, dan besluit de scheidsrechter het spel stil te leggen en gaan de teams en (assistent)-scheidsrechters naar de kleedkamers. Als zij de wedstrijd hervatten en er worden opnieuw voorwerpen op het veld gegooid, dan besluit de scheidsrechter de wedstrijd definitief te staken.
- Als een speler of (assistent)-scheidsrechter vanuit het publiek met een voorwerp wordt geraakt, dan besluit de scheidsrechter direct de wedstrijd definitief te staken.

VELDBETREDING

- Als een 'supporter' op het veld op komt, dan besluit de scheidsrechter het spel stil te leggen en gaan de teams en (assistent)-scheidsrechters naar de kleedkamers. Als zij de wedstrijd hervatten en er komt opnieuw een 'supporter' op het veld, dan besluit de scheidsrechter de wedstrijd definitief te staken.
- Als een 'supporter' op het veld komt en een speler of (assistent)-scheidsrechter aanvalt, dan besluit de scheidsrechter direct de wedstrijd definitief te staken.

Ondanks de positieve ontwikkelingen dienen we te allen tijde een veilige werkomgeving te blijven creëren voor spelers, officials, stewards, media en andere betrokkenen op en om het speelveld, waardoor de genomen maatregelen ook in het seizoen 2024/'25 van kracht blijven.

4.3 IDENTITY BASED ACCESS

Vorig seizoen (2022/'23) is gestart met de pilot Identity Based Access (identiteit gebaseerde toegang). Dit gebeurt in samenwerking met het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en Sportinnovator. De pilot biedt BVO's een innovatieve oplossing voor veilige en persoonlijke digitale toegang tot stadions voor stadionbezoekers. Via de supportersapp van de BVO kunnen supporters hun tickets altijd bij zich hebben en wordt het toegangsrecht gekoppeld aan hun identiteit. Dit zorgt voor een goede doorstroom bij ingangen en biedt mogelijkheden voor directe communicatie met supporters.

Toegangsbewijzen worden gebonden aan één (1) persoon. Door eenmalig te onboarden in de app wordt het identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart of rijbewijs) gekoppeld aan de wallet waarin de toegangsbewijzen worden opgeslagen. Het onboarden gebeurt door het identiteitsbewijs tegen de achterkant van de mobiele telefoon te houden, waarbij de app de chip in het identiteitsbewijs uitleest. Privacy by design, het product is overeenkomstig AVG en GDPR wetgeving.

De app biedt supporters de mogelijkheid om gekochte seizoenkaarten en losse tickets te beheren in de app. Tevens heeft de supporter de mogelijkheid het toegangsrecht (de tickets) over te dragen aan andere app-gebruikers en visa versa. Het toegangsrecht voor het stadion wordt dan gekoppeld aan de identiteit van de bezoeker. Door middel van de app en de voor aanvang van de wedstrijd ontvangen QR-code vanuit de ticketprovider van de BVO, kan toegang tot het stadion plaatsvinden. Kindertickets t/m 12 jaar zijn zichtbaar in de app van een ouder/verzorger.

In het seizoen 2023/'24 namen vier (4) BVO's deel aan deze pilot. In overleg met het ministerie van VWS en Sportinnovator is besloten om deze pilot voort te zetten gedurende het volledige seizoen 2024/'25. Naast de bestaande pilot BVO's zullen er nog vier (4) BVO's starten, waarmee in totaal acht (8) BVO's deelnemen. Onderzoeksbureau DSP is gevraagd om een onafhankelijk onderzoek te doen naar de implementatie alsmede het effect van Identity Based Access. De resultaten zullen in de zomer van 2025 worden gepresenteerd. Op basis daarvan is het mogelijk voor BVO's/bestuurders om een afgewogen beslissing te maken ten aanzien van het gebruik van Identity Based Access.

4.4 OPLEIDING SUPPORTERSCOÖRDINATOREN

De supporterscoördinatoren (Supporters Liaison Officer of SLO's) van 25 BVO's hebben eind april 2024 de eerste SLO-opleiding afgerond. De opleiding werd georganiseerd in samenwerking met de UEFA en Football Supporters Europe (FSE).

De opleiding bestond uit vier dagen, verdeeld over twee sessies van elk twee dagen. Tijdens de eerste twee dagen werden onder meer de rol, positie en ketensamenwerking besproken. Na een succesvolle afronding van de opleiding hebben de deelnemers een officiële erkenning als SLO van de UEFA ontvangen. Dit geeft de functie een formele status en draagt bij aan de manier waarop SLO's worden gewaardeerd. Vanaf het seizoen 2025/'26 is de aanstelling van een SLO verplicht (met minimaal 24 uur) in het licentieproces van de KNVB.

Een SLO fungeert als brug tussen de BVO en supporters door te zorgen voor een wederzijdse informatiestroom over belangrijke actuele zaken. De SLO zorgt ervoor dat de stem van de supporters wordt gehoord, terwijl er wordt gewerkt aan een mooie wedstrijddag voor iedereen in het stadion.

Een SLO moet goed inzicht hebben in de supporterscultuur van de club, maar moet ook in staat zijn om een vertrouwensrelatie op te bouwen en te onderhouden met de ketenpartners (politie, OM en gemeente) en externen zoals collega's van andere BVO's en de KNVB.

4.5 ONS VOETBAL IS VAN IEDEREEN

Voetbal brengt miljoenen mensen met de meest uiteenlopende achtergronden samen. Voetbal speel en beleef je nooit alleen. Uitsluiting en discriminatie staan dus haaks op deze kernwaarde van het voetbal en dat wordt sinds begin 2020 bestreden met 'Ons Voetbal Is Van Iedereen' (OVIVI). Dit gezamenlijke programma van de KNVB en de Rijksoverheid bestaat uit 22 onderdelen, die bovenop de al bestaande aanpak met tuchtrecht, stadionverboden en een stappenplan voor discriminerende spreekkoren kwamen.

Hoewel OVIVI gericht is op betaald voetbal én amateurvoetbal, zijn een aantal onderdelen specifiek van toepassing voor het betaald voetbal. Zoals een trainingsprogramma en procesbegeleiding voor BVO's en de spreekkoren aanpak en pilot met slimme technologie. Elk seizoen worden twee tot acht discriminerende spreekkoren door de aanklager onderzocht na wedstrijdreportages. Een racistisch spreekkoor was destijds aanleiding voor de oprichting van OVIVI.

In september 2023 ging een campagne van start gericht op gedragsverandering. Uit een marktonderzoek onder met name stadionbezoekers bleek dat men discriminatie onacceptabel vindt:

Oneens	STELLING	Eens
4%	Uitschelden op basis van hun huidskleur, geloof, afkomst of seksuele geaardheid is altijd onacceptabel	86%
6%	Woorden gebruiken die kwetsend kunnen zijn voor specifieke groepen is altijd onacceptabel	80%
6%	Ik vind discriminatie iets voor slechte verliezers, het is altijd onacceptabel en kansloos gedrag	81%
5%	Ik vind spreekkoren gericht op iemands huidskleur, geloof, afkomst of seksuele geaardheid altijd onacceptabel	82%

Deze mening van het voetbalpubliek wordt gehanteerd als de gezamenlijke norm en is vertaald naar de boodschap **Discriminatie = Kansloos**. Kansloos is een term die in het voetbal afkeurend wordt gebruikt en alle BVO's kunnen hiermee uitdragen dat zij discriminatie niet accepteren. Zo wordt stap voor stap gewerkt aan bewustwording, naar een breed gedragen norm, naar volgend jaar het uitdragen van acties hoe te handelen als de norm wordt overschreden.

OVIVI heeft inmiddels navolging gekregen van NOC*NSF en andere sportbonden in de vorm van 'Onze Club Is Van Iedereen'.

4.6 VERSTERKEN VEILIGHEIDSORGANISATIES

OPLEIDING VEILIGHEIDSCOÖRDINATOR

De organisatie op het gebied van veiligheid van wedstrijden in het betaald voetbal valt in Nederland onder de verantwoordelijkheid van de veiligheidscoördinator (VC) of manager wedstrijdorganisatie. Zij dragen een grote verantwoordelijkheid voor de duizenden bezoekers die ieder weekend weer naar de Nederlandse stadions komen. De functie van VC staat internationaal bekend als 'Safety & Security Officer'. In samenwerking met het Instituut voor Veiligheid (Hogeschool Utrecht) organiseert de KNVB de opleiding voor veiligheidscoördinatoren. Dit zorgt voor nieuwe veiligheidscoördinatoren een goede start in het werkveld van betaald voetbal, geeft meer inhoud aan deze beroepsgroep en zorgt voor een goede startkwalificatie. Deelname is verplicht gesteld voor veiligheidscoördinatoren, werkzaam in het betaald voetbal, vanuit de licentie-eisen van de KNVB.

In het seizoen 2023/'24 zijn 21 deelnemers gestart aan de initiële opleiding voor veiligheidscoördinator. 16 deelnemers hebben de opleiding met een goed resultaat afgerond.

INSPIRATIEREIS VEILIGHEIDSCOÖRDINATOREN

Ter ondersteuning en inspiratie van het netwerk is er in maart 2024, in samenwerking met de Duitse voetbalbond (DFB), een inspiratiereis voor veiligheidscoördinatoren georganiseerd naar de DFB Campus in Frankfurt. Tijdens deze reis kregen de VC's de kans om te ontdekken hoe de rol van VC's in Duitsland wordt vormgegeven, deze te reflecteren op hun eigen handelen en van elkaars ervaringen te leren. Dit bood niet alleen een unieke mogelijkheid om best practices te delen, maar ook om duurzame samenwerkingsverbanden te creëren.

BIJEENKOMSTEN ALGEMEEN DIRECTEUREN

De afdeling competitiezaken van de KNVB organiseert jaarlijks themabijeenkomsten voor algemeen directeuren, waarbij veiligheid in en rond het stadion centraal staat. Deze bijeenkomsten richten zich op de bestuurlijke uitdagingen rondom veiligheid en gastvrijheid. Deelname aan deze bijeenkomsten zijn een verplichte licentie-eis voor directeuren.

Dit seizoen namen nieuwe algemeen directeuren deel aan de startbijeenkomst 'Bestuurlijk Zicht op Veiligheid'. Dit programma biedt belangrijke inzichten en updates over:

- De huidige veiligheidsstatus van stadions;
- De geldende licentie-eisen en hun vertaling naar de veiligheidsverklaring;
- De rol van bestuurders in samenwerking met ketenpartners;
- De risico's en aansprakelijkheden die komen kijken bij veiligheidskwesties;
- Achtergrondinformatie over de elementen safety, security en service.

Voor directeuren die de startbijeenkomst al eerder hebben afgerond, stond dit jaar de verdiepingscursus 'Crisismanagement' centraal. Tijdens deze cursus zijn zij voorbereid op het effectief managen van complexe crisissituaties binnen en rondom het stadion, een cruciaal onderdeel van hun rol als bestuurder.

SERVICE EN WEERBAARHEID STEWARDS

Voor het tweede seizoen op rij is er geïnvesteerd in het trainen van stewards op het gebied van service en weerbaarheid. De training is gericht op het verbeteren van communicatieve en tactische vaardigheden en stelt stewards in staat om afwijkend gedrag van supporters vroegtijdig te herkennen en hier proactief op in te spelen. Ook helpt de training met het versterken van de mentale weerbaarheid van stewards. Dit vergroot niet alleen hun zelfvertrouwen, maar helpt hen ook om op een meer professionele en gecontroleerde manier op te treden tijdens uitdagende momenten.

Door supporters tijdig aan te spreken op ongewenst gedrag of agressie, dragen de stewards bij aan het voorkomen van escalaties en het waarborgen van een gastvrije en veilige omgeving.

4.7 LICENTIECONTROLE

Een BVO en haar bestuurders voldoen aan wet- en regelgeving die van toepassing is in Nederland en Europa. Daarnaast geldt voor BVO's een aanvullend systeem van regelgeving en handhaving. De regelgeving voor de nationale betaaldvoetbalcompetities wordt door de BVO's gezamenlijk opgesteld in de Algemene Vergadering Betaald Voetbal en staat bekend als het licentiesysteem.

De doelstelling van het licentiesysteem is het waarborgen van een eerlijk verloop en de continuïteit van de betaaldvoetbalcompetities en in het verlengde daarvan de continuïteit van de BVO's. Deze doelstelling wordt gerealiseerd door consequent toe te zien dat BVO's niet onder het vastgestelde minimum kwaliteitsniveau, zoals deze volgt uit de licentie-eisen, komen. Daarnaast wordt de huidige stand van zaken bij een BVO feitelijk inzichtelijk gemaakt. Het licentiesysteem is van toepassing op alle BVO's die deelnemen aan de betaaldvoetbalcompetities.

Het infrastructureel kader bestaat uit 22 criteria, waarvan 21 KNVB licentie-eisen en 1 additionele UEFA licentie-eis. Iedere licentiehouder/BVO dient – behoudens dispensatie – te allen tijde te voldoen aan alle licentie-eisen. Vanuit integraal oogpunt ziet deze rapportage ook toe op de (personele) onderdelen 'veiligheidscoördinator', 'stewarding', 'supporters liaison officer' en 'mindervalidencoördinator'.

De Veiligheidsverklaring, bestaat uit twee delen en maakt onderdeel uit van de licentie-eisen. Door ondertekening van deel A wordt door de licentiehouder/BVO en de burgemeester van de betreffende speelstad verklaard dat er wedstrijden kunnen worden gespeeld in het betreffende stadion, waarbij de totale capaciteit van het stadion mag worden benut, in het seizoen waarop de veiligheidsverklaring betrekking heeft. Door ondertekening van Deel B wordt door de licentiehouder/BVO en de stadioneigenaar verklaard dat het betreffende stadion ook constructief veilig is voor het spelen van wedstrijden met publiek en dat er onderzoek is uitgevoerd naar de constructieve veiligheid.

De toetsing van de licentie-eisen uit het infrastructureel kader dient elk jaar vóór 1 maart plaats te vinden. De licentiehouder/BVO moet altijd voldoen aan alle eisen.

In het seizoen 2023/'24 is de verwerking van de infrastructurele licentiecontrole gedigitaliseerd voor de controle voor het seizoen 2024/'25. De controles zijn uitgevoerd bij elke BVO in de periode van november 2023 tot en met februari 2024.

Alle bevindingen zijn samengevoegd, verwerkt tot een eindconclusie en een advies aan de licentiecommissie. Alle clubs hebben voldaan aan de infrastructurele licentie-eisen voor het seizoen 2024/'25.

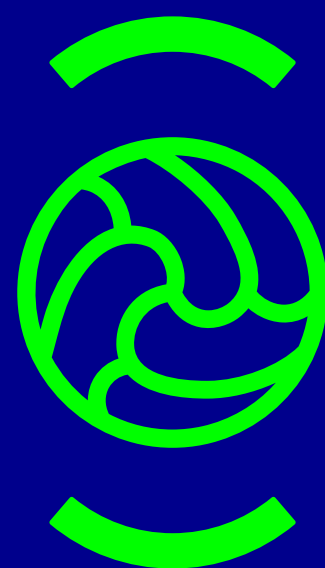
4.8 SAFE STANDING

Er is een constante behoefte van supportersgroepen om wedstrijden staand te beleven. Veelal zijn dit fanatieke supporters van de thuisspelende BVO en de supporters van de uit spelende BVO die in het bezoekersvak plaatsnemen. Aan de behoefte van deze supporters kan uitsluitend worden voldaan onder de voorwaarde dat de veiligheid zo veel als mogelijk wordt gewaarborgd. Om bovenstaande redenen is de KNVB tussen 2015 en 2023 stapsgewijs tot regelgeving gekomen om veilig te kunnen staan in de Nederlandse stadions. Het is in Nederland sinds 2016, uitsluitend na schriftelijke instemming en onder door het bestuur betaald voetbal gestelde voorwaarden, toegestaan om een vak/tribune met zitplaatsen te converteren tot een vak/tribune waarop persistent gestaan mag worden (dit geldt ook voor nieuw te bouwen tribunes).

Vanwege van de veiligheid worden aanvragen voor (traditionele) staanvakken in Nederlandse voetbalstadions met ingang van het seizoen 2023/'24 niet meer gehonoreerd. Voor nieuw te bouwen of om te zetten tribunes tribunes waar persistent wordt gestaan, mag alleen nog gebruik worden gemaakt van Safe standing tribunes. Bestaande traditionele staanvakken zijn nog wel toegestaan conform de daarvoor door de KNVB gestelde regels en voorwaarden.

De KNVB benadrukt dat zij de sterke voorkeur heeft voor Safe standing vakken boven (traditionele) staanvakken. Er is sprake van een positieve ontwikkeling, steeds meer BVO's gaan over tot het aanleggen van safe standingtribunes.

**GASTVRIJ EN
VEILIG VOETBAL**

